

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

RESOLUTIES

COMITÉ VAN DE REGIO'S

144E CVDR-ZITTING (OP AFSTAND VIA INTERACTIO), 5.5.2021-7.5.2021

Resolutie van het Europees Comité van de Regio's over de Conferentie over de toekomst van Europa

(2021/C 300/01)

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S (CvdR)

1. is er ten volle van overtuigd dat er een breed, daadwerkelijk inclusief, transparant, geografisch en politiek evenwichtig en gedecentraliseerd debat nodig is over de toekomst van de Europese Unie;
2. is tevreden dat de werkzaamheden in verband met de Conferentie over de toekomst van Europa na lang wachten eindelijk van start gaan ondanks de aanhoudende moeilijkheden ten gevolge van de COVID-19-pandemie, en kijkt ernaar uit bij te dragen tot de verwezenlijking van ambitieuze, ingrijpende en duurzame resultaten die tastbare voordelen bieden voor alle EU-burgers;
3. betreurt de vertraagde start van de conferentie, die ertoe zal leiden dat het proces, dat twee jaar had moeten duren, tot één jaar wordt teruggebracht; dringt er niettemin op aan de inspanningen te verdubbelen om van de conferentie een succes van democratische participatie en betrokkenheid van de burgers te maken;
4. benadrukt dat de conferentie een proces moet zijn dat de stem vertolkt van alle burgers, ongeacht hun achtergrond, leeftijd, herkomst of woonplaats; moedigt alle actoren aan evenementen te organiseren en het digitale platform in de gehele samenleving te promoten, en daarbij verder te gaan dan de gebruikelijke groepen die aan de debatten over de EU deelnemen, zodat een volledig inclusief debat tot stand komt;
5. neemt nota van de gezamenlijke verklaring van het Europees Parlement, de Europese Raad en de Europese Commissie en is in het bijzonder ingenomen met de duidelijke verwijzingen naar regionale en lokale overheden, regionale parlementen en de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid; herhaalt de gezamenlijke verklaring te willen ondertekenen;
6. wijst erop dat er circa een miljoen gekozen vertegenwoordigers op lokaal en regionaal niveau zijn in de EU, die in opdracht van hun burgers werken in bijna 90 000 subnationale overheden. Zij vormen het grootste niveau van democratische vertegenwoordiging en staan het dichtst bij de burgers, en zijn collectief verantwoordelijk voor de helft van de overheidsinvesteringen in de EU en voor de uitvoering van ruim meer dan de helft van de Europese wetgeving en leveren derhalve een wezenlijke bijdrage tot het behalen van de beleidsdoelstellingen van de EU;
7. bekrachtigt de standpunten die het uiteenzette in zijn resolutie van 12 februari 2020 en herhaalt dat de meeste onderwerpen die voor debat tijdens de conferentie werden geselecteerd, waaronder klimaat, milieu, ontvolking en de demografische uitdaging, gezondheid, onderwijs, cultuur, migratie, de rechtsstaat, digitale transformatie, een sterkere economie en sociale rechtvaardigheid, onder de bevoegdheid van regionale en lokale overheden vallen; benadrukt derhalve dat de conferentie alleen concrete voorstellen zal kunnen doen als een aanzienlijk deel daarvan voortkomt uit een actieve dialoog met en raadpleging van het subnationale niveau;

8. verdedigt het standpunt dat de conferentie een onbevagen aanpak moet volgen met betrekking tot de hervorming van het beleid en de instellingen en de weg moet effenen voor duurzame hervormingen van de Europese Unie, die verder gaan dan de duur van de conferentie;
9. beschouwt de conferentie als een gelegenheid om Europa dichter bij de burgers te brengen en hun gevoel van betrokkenheid bij het Europese project te versterken via het Europees huis van de democratie, waarvan de lokale en regionale overheden de fundering vormen, de lidstaten de muren zijn en de EU het dak is; verbindt zich ertoe een actieve rol te spelen bij het onderzoeken van verschillende politieke mogelijkheden om multilevel governance en verdere integratie in Europa te bevorderen op gebieden waar dit gerechtvaardigd is en voor een meerwaarde zorgt;
10. is van mening dat in het licht van de huidige pandemie het van essentieel belang is de democratische beginselen en de cruciale rol van steden en regio's om met geloofwaardige antwoorden te komen voor burgers, te versterken, en te benadrukken dat grensoverschrijdende samenwerking van alle bestuursniveaus noodzakelijk is om gemeenschappelijke uitdagingen aan te pakken. Dit moet volledig tot uiting komen in de samenstelling en het reglement van orde van de conferentie;
11. is voornemens een actieve rol op te nemen in de conferentie via de deelname van zijn leden aan de raad van bestuur en hun deelname als afgevaardigden aan de plenaire debatten van de conferentie; verbindt zich ertoe thematische input te leveren aan de conferentie inzake kwesties die van bijzonder belang zijn voor lokale en regionale overheden, onder meer via een aantal lokale burgerdialogen die het CvdR zal organiseren in de EU; dringt aan op de deelname van jongeren en burgers die representatief zijn voor de diversiteit van onze samenleving en acht hun deelname noodzakelijk voor het voeren van brede discussies;
12. is van mening dat de plenaire vergadering van de conferentie op sterke democratische fundamenten moet berusten en het daarom nodig is dat voldoende vertegenwoordigers van regionale en lokale parlementen en bestuursorganen eraan deelnemen, samen met hun tegenhangers van het Europees Parlement en de nationale parlementen; benadrukt dat de conferentie in geografisch, politiek en genderopzicht evenwichtig vertegenwoordigd moet zijn;
13. benadrukt dat op bestuurlijk niveau meer inspanningen moeten worden geleverd om in de debatten van de Conferentie over de toekomst van Europa de stem te laten klinken van de ultraperifere EU-regio's, die zich onderscheiden door hun unieke en bijzondere omstandigheden en die vooruitgeschoven EU-posten in andere continenten zijn;
14. is ingenomen met de lancering van het meertalig digitaal platform voor de Conferentie over de toekomst van Europa en verbindt zich ertoe het te bevorderen en ertoe bij te dragen door participatieve dialogen te organiseren en relevante feedback te geven; spoort de lokale en regionale overheden aan het platform onder hun burgers bekend te maken en de deelname van de hele samenleving, ongeacht achtergrond, herkomst of woonplaats, te bevorderen;
15. meent dat alle soorten standpunten over de EU en haar toekomst vertegenwoordigd moeten zijn, zowel tijdens de evenementen als op het digitale platform, wil de conferentie als een waarlijk democratisch proces kunnen worden beschouwd; wijst er echter op dat minimumwaarden moeten worden geëerbiedigd en dat geen standpunten mogen worden toegestaan die ingaan tegen de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten, of die beledigende, lasterlijke, haatdragende, racistische of met de openbare orde strijdige uitlatingen bevatten. Organisatoren en deelnemers moeten zich ertoe verbinden deze waarden te allen tijde te eerbiedigen;
16. merkt op dat het CvdR tijdens zijn zittingen en commissievergaderingen reeds debatten voert over onderwerpen die relevant zijn voor de werkzaamheden van de conferentie en over deze onderwerpen al adviezen uitbrengt. Ook zullen belangrijke evenementen van het CvdR, zoals de Europese Week van regio's en steden, de jaarlijkse EuroPCom-conferentie en lokale en regionale dialogen en raadplegingen van burgers, evenals evenementen van de politieke fracties van het CvdR, worden toegespitst op de conferentie;
17. benadrukt dat op alle bestuurlijke niveaus de inspanningen moeten worden verdubbeld om in het debat over de Conferentie over de toekomst van Europa de stem te vertolken van gebieden die te kampen hebben met ernstige en permanente natuurlijke of demografische nadelen, zoals dunbevolkte gebieden, insulaire gebieden, grensoverschrijdende regio's of berggebieden;
18. benadrukt dat het nu al een initiatief uitvoert om burgers te raadplegen via lokale en regionale dialogen die door CvdR-leden worden georganiseerd en dat er voorafgaand aan de lancering van de conferentie al een aantal succesvolle evenementen heeft plaatsgevonden. Deze evenementen vergemakkelijken de interactie van burgers met politici op alle bestuursniveaus en tonen aan dat het debat over de richting die de Europese Unie uitgaat van significant belang is voor Europese regio's en steden;

19. herinnert eraan dat de conferentie alle gebieden van Europa, zowel stedelijke als plattlandsgebieden, moet bereiken; onderstreept de fundamentele rol die subnationale niveaus kunnen spelen om ervoor te zorgen dat de debatten van de conferentie ook plattlandsgebieden bereiken en dat ook met hun specifieke behoeften rekening wordt gehouden;
20. is voorstander van interinstitutionele samenwerking en versterkte synergieën bij de uitrol van dergelijke activiteiten en zal andere outreachactiviteiten faciliteren door samen te werken met zijn partners, bijvoorbeeld met de regionale parlementen via de Conferentie van Europese regionale wetgevende parlementen (CALRE), het REGLEG-initiatief van een groep regio's met wetgevende bevoegdheden, het RegHub-netwerk en het netwerk van de Cohesiealliantie, met jonge gekozen politici via zijn eigen desbetreffend programma, met regionale en lokale politici die belast zijn met Europese Direct-centra en met het proefproject "Bouwen aan Europa met lokale entiteiten" (BELE);
21. zal zijn samenwerking met Europese en nationale verenigingen van lokale en regionale overheden, groepen belanghebbenden van regio's en steden, de senaten van de lidstaten en andere actoren verder versterken;
22. verbindt zich ertoe de invloed en het bereik van de conferentie te bevorderen en innovatieve vormen van participerende democratie te promoten en te benutten. Lokale en regionale overheden hebben reeds bewezen dat zij input van burgers in het politieke besluitvormingsproces kunnen integreren; roept de lidstaten op om bij de vormgeving van de conferentie op nationaal niveau een actieve rol te spelen en ervoor te zorgen dat de lokale en regionale overheden hierbij worden betrokken. Het is van essentieel belang dat zij aan het debat en de reflectie bijdragen en hun burgers mobiliseren, zodat hun stem wordt gehoord en hun verwachtingen tot uiting komen in het politieke besluitvormingsproces;
23. vraagt dat een duurzame Europese dialoog met burgers tot stand wordt gebracht om de democratie op alle bestuursniveaus te versterken en de deelname van burgers aan het EU-project en hun betrokkenheid te bevorderen, zoals aangegeven in het advies *Lokale en regionale overheden in permanente dialoog met de burgers* ⁽¹⁾ dat in oktober 2020 werd goedgekeurd; is van mening dat burgerdialogen geen eenrichtingsverkeer mogen zijn en moeten worden meegenomen in de EU-beleidsvorming;
24. benadrukt dat de follow-up die wordt gegeven aan bijdragen van burgers, en in het bijzonder de slotaanbevelingen van de conferentie, even belangrijk zijn als de inputmethode; beklemtoont dat op een gecoördineerde en inclusieve manier follow-up moet worden gegeven, met volledige betrokkenheid van het CvdR; is voorts van mening dat de conferentie voldoende tijd moet krijgen om concrete voorstellen te doen voor het versterken en toekomstbestendig maken van het institutionele kader van de EU; erkent dat met de conferentie het vertrouwen van de bevolking kan worden gewonnen, maar dat vertrouwen ook weer verloren kan gaan indien de belofte van resultaten niet wordt waargemaakt en geen rekening wordt gehouden met de geuite standpunten; houdt eraan vast dat het welslagen van de conferentie er uiteindelijk in zal bestaan dat de burgers merken dat er naar hen is geluisterd en dat zij hebben bijgedragen aan de vormgeving van de toekomst van de EU;
25. benadrukt dat het CvdR ter ondersteuning van zijn politieke en institutionele taak voor de duur van de conferentie een groep op hoog niveau voor Europese democratie ⁽²⁾ heeft opgericht, die wordt voorgezeten door voormalig voorzitter van de Europese Raad Herman van Rompuy en die het debat zal aanzwengelen over de visie van het CvdR op de Europese democratie vanuit subnationaal bestuurlijk perspectief en op de wijze waarop de impact en invloed van lokale en regionale overheden en van het CvdR in het Europese beleidsvormingsproces kunnen worden versterkt;
26. kijkt ernaar uit om met het Sloveense voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie samen te werken en de bijdragen van lokale en regionale overheden aan de toekomst van Europa te presenteren op de 9e Europese Top van regio's en steden die tijdens het Franse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie zal worden gehouden;
27. draagt zijn voorzitter op om deze resolutie aan de voorzitter van het Europees Parlement, de voorzitter van de Europese Commissie, de voorzitter van de Europese Raad en het voorzitterschap van de Raad toe te sturen.

Brussel, 7 mei 2021.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ CDR 4989/2019.

⁽²⁾ De groep op hoog niveau wordt voorgezeten door voormalig voorzitter van de Europese Raad Herman Van Rompuy en telt zes andere leden: de voormalige Europese commissarissen Joaquín Almunia en Androulla Vassiliou, de voormalige leden van het Europees Parlement Rebecca Harms en Maria João Rodrigues, voorzitter van het Europees Jeugdforum Silja Markkula, en hoogleraar aan de Universiteit van Warschau Tomasz Grosse.